

***Forskrift om skoleregler for
offentlige grunnskoler i
Søndre Land kommune***

Fastsatt av kommunestyret 14.10.2024

~~~~~
SØNDRE LAND
KOMMUNE

FORSKRIFT OM SKOLEREGLER I SØNDRE LAND

Hjemmel

Fastsatt av kommunestyret i Søndre Land kommune 14.10.2024 med hjemmel i lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 10-7.

§ 1 Formål

Skolereglene skal gjøre skolen til et godt sted å være for alle elever. Alle har et felles ansvar for at skolemiljøet er trygt. Skolemiljøet skal være inkluderende og godt, og fremme trivsel, helse og læring.

Skolereglene skal bidra til at alle behandles likt og at det er lett å forstå elevenes plikter og rettigheter. Forskriften inneholder også reglene med bestemmelser for reaksjoner ved brudd på skolens ordens- og oppførselsregler.

Skolereglene skal sikre at hensynet til elevens beste skal være et grunnleggende hensyn. Skolene skal ivareta elevens rett til å bli hørt i saker som angår dem.

§ 2 Virkeområde

Skolereglene omfatter alle offentlige grunnskoler og skolefritidsordninger i Søndre Land kommune.

Skolereglene inneholder regler for både orden og oppførsel. Videre inneholder det regler for hvilke ordentiltak som skal brukes mot elever som bryter reglene, og saksbehandlingsregler for hvordan slike saker skal behandles.

Skolereglene gjelder på skolens område i skoletiden, ved organisert skoleskyss, ved alternative læringsarenaer som er under skolens ledelse og ansvar, og ved andre aktiviteter som har direkte tilknytning til skolegangen. Skolereglene er også gjeldende ved bruk av skolens digitale infrastruktur, også utenfor skolen.

Skolene har ansvar for elevene i undervisning, under arrangementer, på ekskursjoner med mer der elevene er under skolens ledelse. Dette innebærer at skolereglene gjelder i alle type undervisningslokaler, fellesrom og uteområder, i tillegg også når elevene har undervisning

andre steder enn på skolens område, for eksempel i tilknytning til prosjekter, på leirskole, studieturer og lignende.

Skolen har ikke tilsynsplikt når det gjelder skoleveien, men det forutsettes at elevene følger skolereglene også på skoleveien og skolebussen. Uakseptabel oppførsel fra elevene kan føre til reaksjoner med tiltak beskrevet i skolereglene.

§ 3 Den enkelte skoles regler

I tillegg til felles skoleregler for skolene i Søndre Land, kan den enkelte skole utarbeide egne regler for trivsel, orden og oppførsel. Disse reglene skal sikre at spesielle forhold ved den enkelte skole kommer med, men må ta utgangspunkt i felles kommunal forskrift. Hva som regnes som skolens område bør også defineres i skolens egne regler.

Den enkelte skoles regler skal særlig fokusere på aktivitetsplikten jf. §12-4 og kommunal *Plan for et trygt og godt skolemiljø i Søndre Land kommune*.

Alle rådsorgan på skolen skal delta i utarbeidelsen av egne skoleregler. Skolereglene skal deretter vedtas i skolens samarbeidsutvalg.

§ 4 Organisering av skoledemokratiet

Skolen må aktivt legge til rette for at alle elever skal kunne ytre seg, og oppmuntre dem til å delta i skoledemokratiet uavhengig av alder, kjønn, etnisitet, funksjonsnivå og sosial bakgrunn. Skolen skal hjelpe elevene i arbeidet med skoledemokratiet.

Hver skole skal ha et elevråd valgt av elevene. Elevene kan velge å organisere seg på en annen måte (opplæringslova § 10-5).

Hver grunnskole skal ha et arbeidsutvalg som er valgt av foreldrene på skolen. Foreldrene ved skolen avgjør selv hvordan arbeidsutvalget skal velges og organiseres. Foreldrene kan velge å organisere seg på andre måter enn ved et arbeidsutvalg (opplæringslova § 10-5).

Ved hver grunnskole skal det være et samarbeidsutvalg (SU) som har rett til å uttale seg om skoleregler og lokale regler. Samarbeidsutvalget er et rådgivende organ og har ikke beslutningsmyndighet for skolen (opplæringslova § 10-5). Samarbeidsutvalget skal være sammensatt av elever, foresatte, ansatte, rektor og politisk oppnevnt medlem. Rektor er sekretær for samarbeidsutvalget. Elevene skal ikke delta i behandlingen av saker som er omfattet av lovfestet taushetsplikt.

§ 5 Elevenes plikter

Elever plikter å

- følge skolereglene
- behandle andre på en ordentlig måte
- vise andre respekt og la deres og skolens eiendeler være i fred
- ikke plage, sjikanere eller mobbe noen, hverken fysisk, psykisk, verbalt eller digitalt.
- arbeide for et trygt, inkluderende og godt skolemiljø
- møte til undervisning og følge denne i den form den blir gitt.
- oppholde seg på skolens område.

§ 6 Elevenes rettigheter

Elever har rett til at

- alle behandler deg på en ordentlig måte
- andre viser deg respekt og lar dine eiendeler være i fred
- skolemiljøet oppleves trygt og godt, og med nulltoleranse for fysisk, psykisk, verbal og digital plaging / mobbing. Lærere og ansatte griper inn og reagerer mot mobbing og krenkende adferd
- hensynet til deres beste vurderes før det tas beslutninger som berører dem
- de får uttrykke seg om hvordan de har det og om det som er viktig for dem

§ 7 Vurdering i orden og oppførsel

Formålet med vurdering i orden og oppførsel er å fremme sosial læring, bidra til et trygt og godt skolemiljø og gi informasjon om orden og oppførsel.

Vurdering i orden og oppførsel skal foretas ut fra reglene om orden og oppførsel i dette reglementet samt i skolens lokale reglement. Elevens orden og oppførsel kan ikke vurderes ut fra andre vurderingsgrunnlag enn dette.

Ved vurdering i orden og oppførsel gjelder § 9-2 i forskrift til opplæringsloven.

§ 8 Orden

Elevene skal ha god orden. Det er god orden å

- møte presis på skolen, til undervisning og andre avtaler
- ha med alt nødvendig utstyr for opplæringen
- gjøre skolearbeid man blir pålagt så godt man kan og til avtalt tid
- holde arbeidsro i timene

- ta godt vare på datautstyr, skolebøker, annet undervisningsmateriell og alle eiendeler som tilhører skolen
- holde skolens område rent og ryddig
- unngå godteri og brus på skolen. Det er kun tillatt i spesielle, avtalte anledninger.

§ 9 Oppførsel

Elevene skal ha god oppførsel. Det er god oppførsel å

- delta og være aktivt med i opplæringen
- bidra til å skape et positivt og inkluderende skolemiljø
- ta hensyn til og vise respekt for medelever og ansatte
- bidra til arbeidsro i opplæringen
- følge beskjeder fra skolens ansatte
- følge skolens retningslinjer for bruk av digitale løsninger
- behandle undervisningsmateriell, bøker og utstyr inne og ute forsvarlig

Oppførsel som ikke aksepteres:

- ta med eller bruke gjenstander som kan skade personer, bygninger eller inventar
- utsette andre for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, rasisme, utestenging, vold eller trusler om vold
- juks og plagiat ved prøver eller i øvrig skolearbeid
- ta med eller bruke sigaretter, snus, e-sigaretter, alkohol, narkotika eller andre rusmidler
- utøve hærverk på skolens eller andres eiendom
- bruke plagg som helt eller delvis dekker ansiktet

§ 10 Tiltak ved brudd på skolereglene

Alle tiltak skal begrunnes ut ifra skolereglene slik at eleven skal forstå hvilke regler som er brutt og hvorfor skolen må reagere på dette. Reaksjonene skal stå i rimelig forhold til bruddet på skolereglene. Tiltak bør komme så nær regelbruddet i tid som mulig. Dersom mulig skal eleven gis anledning til å gjøre opp for seg.

Skolen og kommunen benytter reaksjoner og tiltak om elever bryter reglene som følger av norsk lov, lokal forskrift for skoleregler eller skolens egne regler for trivsel, orden og oppførsel.

Som hovedregel skal det bare ilegges tiltak som følge av brudd på lov eller regler. Hvis særskilte grunner tilsier det, kan også andre reaksjoner av mindre inngripende art ilegges. Ved brudd på skolens egne regler, gjelder samme type tiltak og reaksjoner.

Eleven plikter å overholde ilagte tiltak. Ved manglende overholdelse kan det ilegges nye tiltak.

Fysisk refsing og annen krenkende behandling må ikke benyttes. Med fysisk refsing siktes det ikke til arbeid i forbindelse med rydding, vask og/eller reparasjoner etter seg selv eller andre.

Brudd på skolereglene kan medføre følgende tiltak alt etter sakens alvor:

- a. Muntlig irettesettelse
- b. Muntlig melding til foreldre/foresatte
- c. Kontakt med foreldre
- d. Skriftlig irettesettelse/advarsel
- e. Inndragning av gjenstander som blir brukt på en farlig eller provoserende måte og inndratte gjenstander kan tilbakeleveres foreldre/foresatte
- f. Overføring til en annen gruppe eller klasse. Foreldre/foresatte informeres
- g. Utelukkelse fra skolens turer, ekskursjoner, arrangement og aktiviteter. Foreldre/foresatte informeres, hvis mulig i god tid, og kan eventuelt gis anledning til selv å delta og påta seg ansvaret for elevens deltakelse
- h. Pålegg om oppgaver for å rette opp skade de har påført skolens eiendom eller eiendeler (rydde søppel, vaske gulv, fjerne tagging og lignende)
- i. Tilstedeværelse på skolen før eller etter skoletid i forbindelse med samtaler med lærer/reaktor og/eller utføring av pålagte oppgaver
- j. Bortvisning fra klasse/gruppe/skolen, jfr. Opplæringsloven §13-1
- k. Begrensning av friheten på skolen
- l. Forbud mot å bruke skolens datautstyr i et bestemt tidsrom (IKT-reglement)
- m. Krav om økonomisk erstatning
- n. Politianmeldelse

§ 11 Mobbing, vold og trusler

Grunnskolen i Søndre Land skal ha nulltoleranse mot **alle former** for mobbing, vold, trusler, diskriminering og trakassering. Dette vil også inkludere fysiske, psykiske, verbale og digitale krenkelser.

Alle elevene i grunnskolen har en individuell rett til et trygt og godt skolemiljø jf. oppl § 12-2.

Elever som utøver krenkende oppførsel som blant annet mobbing, vold, eller truer med vold, kan vises bort fra undervisningen/skolen. Lengden på bortvisningen vil avhenge av elevens

alder og situasjonens alvor, jf opplæringsloven § 13-1. Dersom elevens oppførsel ikke endres etter at tiltak er forsøkt gjennomført, kan klasse-/skolebytte vurderes midlertidig eller permanent. Pålagt skolebytte reguleres i § 13-2 i opplæringsloven.

§ 12 Bortvisning

Bortvisning betyr at en elev tas ut av den ordinære undervisningen i en periode, med eller uten tilbud om undervisning. Før det blir gjort vedtak om bortvisning, skal skolen ha vurdert andre tiltak.

Rektor kan gi lærer anledning til å utvise eleven fra egen undervisningsøkt i inntil to klokketimer, jfr. opplæringsloven § 13-1.

Elever på 1.-7.trinn kan vises bort fra undervisningen for enkelttimer eller for resten av dagen jf. Opplæringsloven §13-1. Det er en forutsetning at foreldre blir varslet før det iverksettes bortvisning for resten av dagen. Hvis foreldre ikke kan varsles eller ta vare på barnet, plikter skolen å ivareta tilsynet ut den ordinære skoletiden.

Elever 8. – 10. trinn kan vises bort fra undervisningen i inntil tre dager jf. Opplæringsloven §13-1.

Det fattes da et enkeltvedtak etter forvaltningsloven §2. Rektor eller den som fungerer i rektors fravær vedtar bortvisning etter å ha rådført seg med lærerne til eleven. Rektor kan også delegerer myndighet til å fatte bortvisningsvedtak til elevens lærer. Rektor skal varsles før vedtak fattes.

Før det blir gjort vedtak, skal eleven bli hørt og elevens mening skal vektlegges. Barnets beste må være et tungtveiende hensyn i vurderingen, i henhold til §10-1.

§ 13 Pålagt skolebytte

En elev i grunnskolen kan flyttes til en annen skole enn den skolen eleven ellers har rett til å gå på, dersom oppførselen til eleven i alvorlig grad går ut over tryggheten eller læringen til en eller flere medelever (§13-2).

Før det blir gjort vedtak om å flytte en elev, skal skolen ha prøvd andre tiltak.

Foresatte til eleven skal varsles om at skolebytte vurderes og gis mulighet til å uttale seg innen en nærmere angitt tidsfrist.

Kommunalsjef for Opplæring og inkludering fatter vedtak om overflytting til annen skole, og ikke rektor ved den enkelte skole.

Før det fattes vedtak om skolebytte, skal den som fatter vedtak, rådføre seg med rektor og lærerne til eleven og sørge for at eleven ble hørt.

Kravet om barnets beste skal være et grunnleggende hensyn som følger av §§10-1 og 10-2.

§ 15 Inndragning av gjenstander

På skolens område eller arrangementer er det ikke lov å medbringe ulovlige gjenstander, eller gjenstander som kan benyttes til å utøve skade på seg selv eller andre (dersom det ikke framstår som sannsynlig at gjenstanden bare skal benyttes til andre lovlige formål). Gjenstandene kan beslaglegges av skolen. Ulovlige gjenstander overleveres politiet. Andre beslaglagte gjenstander overleveres til elevens foresatte etter skoletid.

Skolens ledelse kan be om politiets bistand ved beslagleggelse og undersøkelse. Elevens foresatte skal så vidt mulig varsles muntlig samtidig som politiet anmodes om bistand. Foresatte skal uansett varsles om at det er søkt politiets bistand.

§ 16 Hærverk

Skolen skal reagere dersom elever ødelegger andre elevers eller ansattes eiendeler. Elever som utøver hærverk, kan pålegges å rydde opp etter seg/utbedre skader som er forvoldt når oppryddingen består i arbeid eleven har forutsetninger for å klare, og arbeidet står i rimelig forhold til overtredelsen.

Ved hærverk vil eleven og/eller foresatte bli holdt erstatningsansvarlig (jfr. § 1.2 i skadeerstatningsloven). Det samme gjelder ved tap eller ødeleggelse av skolebøker og annet utstyr. Eleven/ foresatte kan gis anledning til å utbedre skadene selv dersom dette anses hensiktsmessig.

§ 17 Ugyldig fravær

Elevene har plikt til å møte presis til undervisningen og plikt til å delta i undervisningen i den form den er gitt. Ugyldig fravær er brudd på skolereglene og skal tillegges vekt når ordenskarakteren fastsettes.

Dersom eleven er ulovlig borte fra skolen eller gjentagende ganger kommer for sent, skal foresatte kontaktes for å få klarlagt årsaken til fraværet eller at eleven kommer for sent (jfr

kommunens fraværsrutiner). De tiltakene som iverksettes må ses i sammenheng med årsaken og eventuelt hyppigheten i forsentkommingen/fraværet.

Foresatte skal involveres når fraværet, inkludert forsentkomming, går ut over elevens læring og virker forstyrrende for klassens totale lærings situasjon. Foreldre/foresatte må også informeres om det ansvaret de har for elevens fremmøte til undervisning etter opplæringslovens § 2-1. Når det gjelder permisjon og annet lovlig fravær, vises det til permisjonsreglementet for elever i Søndre Land kommune.

Fraværet for alle tre årene på ungdomstrinnet vil påføres avgangsvitnemålet.

§ 18 Mobiltelefon og annet elektronisk utstyr

Mobiltelefoner vil bli samlet inn ved skoledagens start, og levert ut igjen ved slutten av skoledagen. Skolen legger til rette for mobilhotell. Smartklokker skal kun ha klokkefunksjon på i skoletiden. Funksjoner for å ta bilder, sende meldinger, ringe og være på internett skal være skrudd av i skoletiden.

Den enkelte skole kan gjennom egne skoleregler fastsette særskilte regler for bruk av dette utstyret.

Dersom elevene bryter reglene for bruk av utstyret, kan utstyret beslaglegges for resten av dagen. Ved gjentatte brudd på reglene, kan utstyret beslaglegges og overleveres til foresatte samme dag.

§ 19 Internett

Skolens internettilgang skal som hovedregel bare brukes i undervisningsøyemed og etter avtale med lærere eller andre ansatte. Dette gjelder også bruken av e-post. Denne regelen er ikke til hinder for at skolens internettilgang kan være tilgjengelig for elever utenom den organiserte undervisningen.

Skolene skal ha nettvettregler og det skal fastsette regler for bruk av skolens datautstyr.

Elever som bryter nettvettreglene og/eller reglene for bruk av datautstyr, kan utestenges for bruk av skolens datautstyr for en periode.

§ 20 Fusk/juks

Dersom eleven har fusket/jukset i en prøvesituasjon, vil prøven bli annullert. Elevene på ungdomstrinnet skal informeres om muligheten for ikke å få terminkarakter (Opplæringslova §2-3 og Opplæringsforskrifta §9-1).

For fusk/juks eller forsøk på fusk/juks på eksamen, vises det til eget eksamensreglement.

§ 21 Rusmidler, tobakk og snus

Det er ikke tillatt å være ruset, bruke, oppbevare, omsette eller være i besittelse av tobakk, snus, alkohol, narkotika, e-sigaretter eller andre rusmidler på skolens område eller arrangementer.

Skolen kan beslaglegge rusmidlene eller tobakken. Tobakk og alkohol skal overlates til elevens foresatte. Ulovlige rusmidler skal overlates til politiet.

§ 22 Politianmeldelse og straffbare forhold

Dersom det foreligger mistanke om straffbare forhold, kan rektor be om politiets bistand. Elevenes foresatte skal, dersom det er mulig, varsles muntlig samtidig som politiet anmodes om bistand. Foresatte skal uansett varsles skriftlig om at det er søkt om politiets bistand.

Skade på skolens eiendom vil kunne bli politianmeldt. Rektor kan straks melde fra om forholdet til politiet, men formell politianmeldelse leveres av kommunen i henhold til kommunens delegeringsreglement.

Straffbare forhold mot person anmeldes som hovedregel av den som er utsatt for forholdet – den fornærmede. Hvis ansatte utsettes for straffbare forhold, er det arbeidsgiver (kommunen) som anmelder forholdet.

§ 23 Nødverge

Når det i helt spesielle, akutte situasjoner er fare for at en elev *krenker en person fysisk eller utsetter seg selv for fysisk fare, skader eiendom eller viser en atferd som er sterkt fornedrende for eleven selv*, vil det være nødvendig å stanse eleven fysisk, evt. skille eleven fra resten av gruppen og plassere eleven i et eget rom for en kortere periode. Eleven skal da ha tilsyn av minst en voksen.

Det fysiske inngrepet kan ikke gå lenger enn nødvendig, og det skal stå i et rimelig forhold til de interessene som skal ivaretas.

(Opplæringsloven §13-4)

Når et slikt tiltak blir satt i verk, skal en straks melde fra til rektor. Rektor skal melde fra til foreldrene til eleven. Rektor må føre opplysningene om slike tiltak og om årsaken til disse i elevmappen. Det skal også skrives tvangsprotokoll og avvik i kommunens avvikssystem. I tillegg skal elevens syn på saken dokumenteres.

(Opplæringsloven § 13-5)

§ 24 Erstatning

Ved skade eller skadeverk på skolens eiendom eller utstyr kan eleven og/eller elevens foreldre/foresatte bli holdt erstatningsansvarlige. Det samme gjelder ved tap av undervisningsmateriell.

Foresatte kan bli erstatningsansvarlige for skade voldt forsettelig eller uaktsomt av eleven med inntil 5.000 kroner for hver enkelt skadesak, jfr. skadeerstatningsloven § 1-2.

I tillegg kan eleven bli ilagt reaksjoner etter skolereglene.

§ 26 Saksbehandling

Behandlingen av brudd på skolereglene følger reglene i Opplæringsloven. I den grad avgjørelsen om å ilegge en reaksjon regnes som et enkeltvedtak, følges saksbehandlingsreglene i forvaltningslovens kap. III – VI.

Dette innebærer blant annet at:

- Elevens foresatte skal varsles før vedtak treffes og gis mulighet til å uttale seg innen en nærmere angitt frist. Som regel gis forhåndsvarsling skriftlig.
- Skolen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Barnets stemme skal høres, i den grad eleven er i stand til å ha synspunkter i saken.
- Enkeltvedtak skal være skriftlig og begrunnes. Vedtaket skal kunne påklages og må således ha opplysninger om klageadgang, klagefrist, klageinstans og nærmere fremgangsmåte ved klage.

Avgjørelser om følgende tiltak skal **alltid** nedfelles i form av **enkeltvedtak**:

- Bortvisning
- Skolebytte i saker der hensynet til andre elever tilsier dette.

§ 27 Ikraftsetting

Forskriften trer i kraft 14.10. 2024.

